

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2020-11-16

Dnr 511-5733-2018

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Knapptorp i Nora kommun samt beslut om föreskrifter m.m.

Bildande av naturreservat

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen delar av fastigheterna Knapptorp 1:3 och Bengtstorp 3:34 i Nora kommun som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av kartan i detta beslut och som slutligen märks ut i fält.

Naturreservatets namn ska vara Knapptorp.

Syftet med naturreservatet

Syftet är att bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer.

Områdets barnnurskog, kalkbarrskog och andra ingående naturtyper samt områdets orörda karaktär, dess geomorfologi, hydrologi och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

2020-11-16

511-5733-2018

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5§ andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd såväl som att fälla enstaka träd samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller delar av träd,
2. borra, gräva, spränga, schakta, markbereda eller utföra annan mekanisk bearbetning av mark, block eller berg, eller bedriva täkt av något slag, utfylla, tippa, eller anordna upplag,
3. anlägga väg, stig, led eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster,
4. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämna eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden,
5. framföra motordrivet fordon
6. uppföra, utöka eller förändra byggnad eller annan anläggning,
7. anlägga mark- eller luftledning
8. kalka, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
9. införa för området främmande växt- eller djurart,
10. uppföra jaktorn, röja siktgator för jakt eller stödutfodra vilt.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla.

1. Utmärkning och underhåll av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser som markeras på beslutskarta.
3. Undersökning och dokumentation av djur-, växt- och svamparter samt mark- och vattenförhållanden.
4. Åtgärder för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.
5. Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper.

2020-11-16

511-5733-2018

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Det är förbjudet att

1. borra, hacka, spränga, gräva, rista, måla eller på annat sätt skada berg, jordytan, sten eller block, eller att flytta eller bortföra sten eller block,
2. fälla, bortföra eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar,
3. skada vegetationen t ex genom att plocka eller gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar och svampar,
4. framföra motordrivet fordon utan Länsstyrelsens tillstånd
5. sätta upp permanent tavla, skylt, affisch, eller därmed jämförlig anordning eller att snitsla spår,
6. använda området för organiserad tävling eller övning, lägerverksamhet eller liknande.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft 2020-11-16.

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Undantag från föreskrifterna enligt 7 kap §§ 5 och 30 miljöbalken

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som krävs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår ovan av föreskrifterna enligt 7 kap 6 § miljöbalken,
- b) förvaltaren av naturreservatet att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial samt annan dokumentation av växt- och djurliv, luft-, mark- och vattenförhållanden,
- c) uttransport av fälld älg, hjort, björn eller vildsvin med fordon som inte ger långsiktigt bestående skador på mark eller vegetation,
- d) underhåll av befintliga jaktorn samt siktgator för jakt genom försiktig röjning,
- e) uppsättning av snitslar fram till jaktpass,
- f) framförande av motorfordon av tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende (insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen),
- g) framförande av snöskoter för utförande av inventering mm inom ramen för Länsstyrelsens rovdjursförvaltning,

2020-11-16

511-5733-2018

- i) bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov, dock ej fridlysta eller rödlistade arter,
- j) rättighetshavare att underhålla och använda anvisade basvägar (se beslutskarta) vid skeden av skogsbruksåtgärder i till reservatet anslutande skogsmark,
- k) rättighetshavare att underhålla och använda gammal farväg till torpet Lakärret (se beslutskarta),
- l) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig mark- eller luftledning i enlighet med ledningsrätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande.

Fastställande av skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar Länsstyrelsen att fastställa den skötselplan för naturreservatet som framgår av bilaga 2.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Knapptorp består av en väst-nordvästväänd, långsträckt och förhållandevis svagt sluttande skogsmark. Utförsluten är på många håll översilade, och därutöver i framförallt de mellersta och nedre regionerna, starkt påverkade av urbergskalk. Fältskiktet är i dessa delar därför särskilt yppigt med ett antal krävande kärlväxter som signalerar om de ovanligt rika ståndortsförhållandena.

Skogen är i huvudsak grandominerad och står på de flesta håll jämförelsevis högstammig. Den är stamtät, diameterspridd och flerskiktad. Mot krönläget tilltar inslaget av tall väsentligt vilka i de högläntare omgivningarna främst utgörs av ett flertal äldre spärrgreniga tallindivider. Lövträden står insprängda i den dunkla granskogen, bland annat som grova grovbarkiga vårtbjörkar av förhållandevis hög ålder. Vid de uppenbart kalkpåverkade delarna finns också närmast lundartade skogsmiljöer som lokalt domineras av gråal, ask och asp. I sluttningarna skjuter källor upp på flera platser, även där har gråalen slagit till med gruppvisa förekomster. Ädla lövträd som ask och lönn står också att finna vid den lilla bäckdalen där Knapptorpsbäcken tidvis porlar fram på dalbotten. Runt bäckdalen förekommer även koncentrationer av grov asp och björk.

Huvuddelen av Knapptorpsskogen präglas idag av att skogen stått för självständig utveckling under flera årtionden. Skogen har under samma tidsperiod åldrats och nått ett utvecklingskede där den allmänt utsatts för omdanande processer av insekter, rötsvampar och olika stormårgångar. De ekologiskt betydelsefulla förloppen har alstrat en hel del död ved av olika slag. Denna period av mer eller mindre självständig utveckling inträffade efter flera generationers lågintensiva brukande av skogen där också skogsbetet in på 1970-talet var av betydelse.

2020-11-16

511-5733-2018

De för vår tid avvikande skogshistoriska sakförhållandena tillsammans med de gynnsamma geologiska förutsättningarna, medverkar båda till att Knapptorp är ovanligt artrikt med avseende på kärlväxter, mossor och svampar som exempelvis skogsknipprot, tvåblad, svart trolldruva, vårärt, ormbär, tibast, grov fjädermossa, platt fjädermossa, kruskalkmossa, gul taggsvamp, svavelrisk, vedticken mfl. Här finns även spår av tjäders leverne liksom av tretåig hackspett.

De ovan beskrivna naturvärdena knutna till områdets livsmiljöer, naturliga dynamik samt mängden signalarter och rödlistade arter, har inga möjligheter att finnas kvar under påverkan av nutida skogsbruk. Den närmast förväntade skogsbruksåtgärden är för större delen av Knapptorps skogen slutavverkning.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om skötselmålen uppfylls, i enlighet med den för reservatet fastställda skötselplanen.

Beslutet följer Naturvårdsverkets riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen. Skyddet av Knapptorp bidrar till arealmålet för miljömålet Levande skogar samt till miljömålet Ett rikt växt- och djurliv.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Skogsstyrelsen registrerade 2013 samt 2014 sammanlagt åtta stycken naturvärden- nyckelbiotoper om totalt 20 ha på fastigheterna Knapptorp 1:2, Knapptorp 1:3 samt Bengtstorp 3:34 i Nora kommun. Ägarna till de senare fastigheterna där huvuddelen av den klassade arealen finns, skickade i slutet av 2017 in en formell intresseanmälan om formellt skydd av skog, Nya

2020-11-16

511-5733-2018

Komet. Efter detta uppmärksammades området av Länsstyrelsen och en dialog med markägaren inleddes.

Ärendet har varit föremål för remissbehandling. Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till beslut.

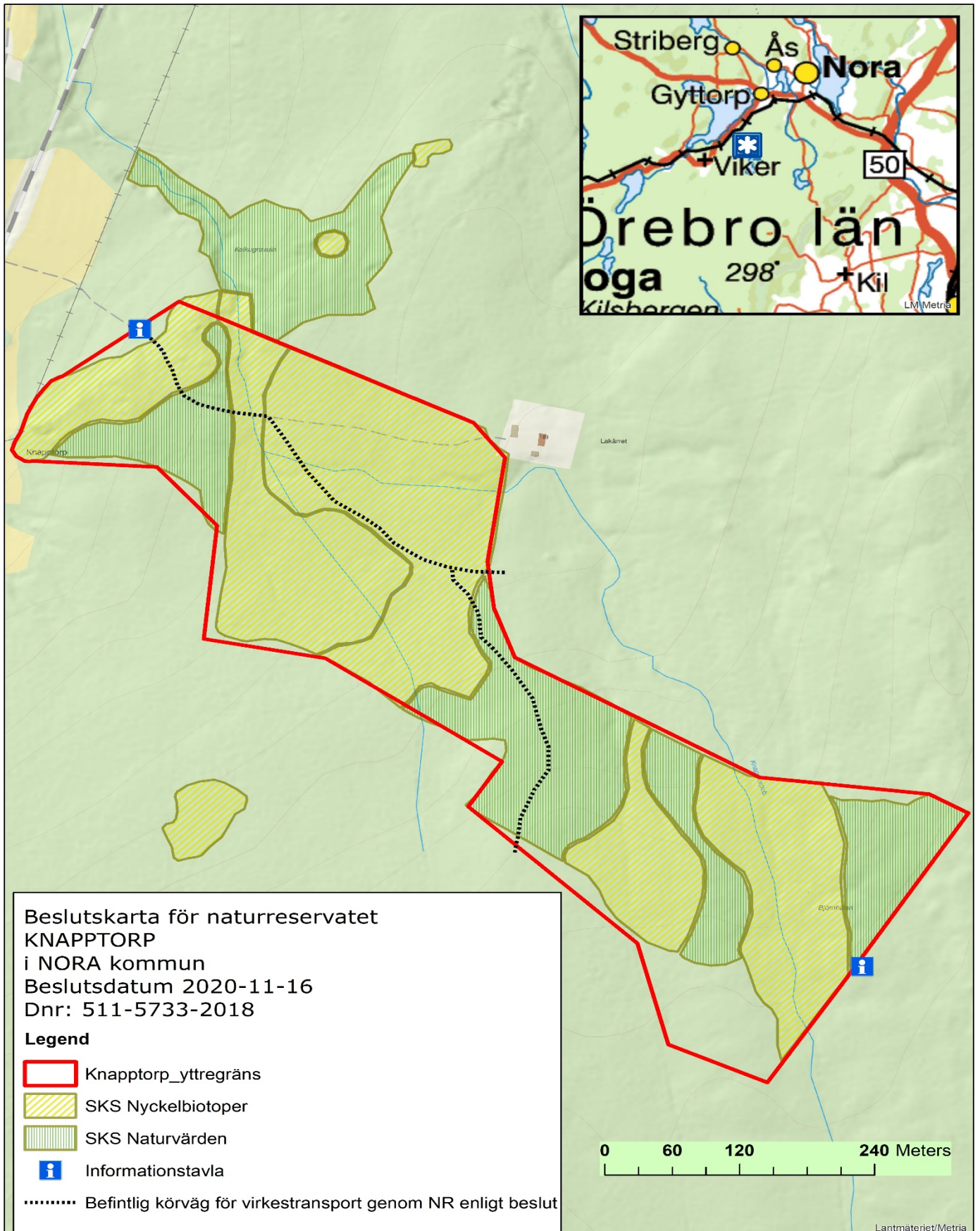
Samråd har skett med Nora kommun.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn:	Knapptorp
NVR-id:	2049338
Kommun:	Nora
Lägesbeskrivning:	5,5 km sydväst om Nora samhälle
Naturgeografisk region:	Kuperad sydlig boreal
IUCN-kategori:	1a, Strikt naturreservat
Fastigheter:	Del av Knapptorp 1:3 och Bengtstorp 3:34
Markägare:	Enskilda
Areal:	19 ha varav 19 ha produktiv skogsmark
Naturtyper:	19 ha skogsmark
Förvaltare av reservatet:	Länsstyrelsen i Örebro län

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 1.)

Beslut i detta ärende har fattats Landshövding Maria Larsson. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit länsjurist Lars Wadström, landshövding Maria Larsson, enhetschef Johan Karlhager samt handläggare Jim Hellquist, föredragande.

2020-11-16

511-5733-2018

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Regeringen. Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Örebro län, 701 86 Örebro. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till orebro@lansstyrelsen.se. Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till Regeringen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Regeringen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer

hur du vill att beslutet ska ändras

varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

personnummer

adress till bostaden

telefonnummer där du kan nås

eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 80 00. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**